

KEREKÍTŐ ÉVKERÉK

J. KOVÁCS JUDIT

dalok • mondókák • jeles napok • játékok

Bölcsődéseknek és óvodásoknak

Illusztrálta Kállai Nagy Krisztina

MÓRA

J. Kovács Judit

KEREKÍTŐ ÉVKERÉK

Bölcsődéseknek
és óvodásoknak

Bálintnak, Julinak, Ábelnek

J. Kovács Judit

KEREKÍTŐ ÉVKERÉK

Bölcsődéseknek
és óvodásoknak

Illusztrálta:

Kállai Nagy Krisztina

MÓRA KÖNYVKIADÓ

LÉLEKKEREKÍTŐ

A mondókák, dalok, ünnepek, szertartások és közös játékelmények mind-mind lélekkerekítők. Jusson hát belőlük valamennyi évszakra, hétre, akár minden napra! Otthonra, a bölcsődei és óvodai minden-napokra is!

Miről olvashatunk a családi *Évkerék*ben, amely a Kerekítő sorozat indulásának tizedik évfordulójára jelenik meg?

JELES NAPOK

Évszakonként jeles napi lajstrom található, régi magyar népszokásokkal, amelyek közül sokat a mai napig őriznek szerte az országban. A hétköznapok sorában az ünnepek kapaszkodók a számunkra: megtartó erejük van, és a természet körforgása is jobban átélhető általuk.

MONDÓKÁK

A mondókák és ölbeli játékok remek lehetőségek a közös mókához. Ha kell, ellazítanak, megnyugtattak vagy éppen felpeszditenek, megnevettetnek. Harmóniateremtők és bizalomnövelők.

S nem kell hozzájuk más, csak mi magunk! Határon innen és túl tíz éve várjuk a családokat kiváló kollégáimmal a népszerű Kerekítő foglalkozásokra. A mondókák között szerepel olyan, amit az ő révükön ismertem meg, vagy – ha korábban ismertem is – általuk szerettem meg igazán.

DALOK

A kötetbe válogatott dalok jó része közismert, az elfelejtettnek hitt dallamok újra felidéződnek. A honlapra feltöltött hanganyag segítségével a kevésbé ismertek is megtanulhatók. Érdeemes elsajátítani őket, hiszen minden gyermek számára a saját szeretteinek hangja a legszebb.

Bár törekedtem arra, hogy egy-egy dal vagy mondóka hangulatában, tartalmában illeszkedjen az adott évszakhoz, jeles naphoz, természetesen bármikor énekelhetők, játszhatók. Valamennyi sűrűn felcsendül a heti rendszerességű Kerekítő foglalkozásokon.

A népdalok egy részét személyes indíttatásból választottam. Ezek olyanok, amelyeket nagyszüleim, szüleim énekeltek nekem és testvéreimnek az ágy szélén, autóban, ünnepekkor, kiránduláson, jó néhány pedig a három gyerekem kedvencei közé tartozik.

RECEPTEK

Nincs ünnep közös étkezés nélkül, ezért pár jellegzetes sütnivalót is kínálunk Kerekítő manó receptjeivel. A finomságok elkészítésébe vonjuk be a gyerekeket! A tészta pihentetési és sütési idejében a várakozást könnyebbé teszi a kötetsorozatból már ismert, az adott ételhez kapcsolódó sütő- és főzőmondókák eljátszása.

JÁTEKÖTLETEK

Ahogy nő a gyermek, egyre többet kipróbálhat az évszakok szerint felsorakoztatott mókákból, családi játékokból, amelyek jó lehetőséget adnak a közös mozgásra, alkotásra, a fantázia szárnyalására.

Mind jól beváltak, ezt bizonyítja, hogy ma már felnőtt gyerekeim is jó szívvel emlékeznek rájuk. Az első életévek közös nevetései összekötnék, a humor pedig később, a kamaszkorban is jól járható ösvény marad, a nehezebb időszakokban pedig a legrövidebb út szülő és gyermeke között.

A közreadott, évszak szerinti játékokat remekül kiegészíti a könyvcsalád *Kerekítő – Őlbeli játékok, mondókák* című öttagú sorozata, valamint a Kerekítő manó óvodásoknak szóló mesekönyvei is.

Olvasgassuk a *Kerekítő manó és az évszakok* és *Kerekítő manó utazásai* című kiadványokat! Az utóbbiban tavasszal a Bükkbe, nyáron az Adriai-tengerre, ősszel a Velencei-tóra, télen pedig az Alpokba utazik Kerekítő manó és Kacska macska. Figyeljük meg a rajzokon is, hogy mi utal az adott évszakra!

CSALÁDI OLDALAK

A záró oldalak a családról szólnak, a szülők fogják kitölteni. Saját, számukra kedves családi ünnepek, névnapok, születésnapok, egyéb fontos események kerülhetnek ide, hogy igazán kerek legyen az évkerék, és éveken át forgathassa a család az összetartozás jegyében!

Kívánom, hogy minden napra jusson a jóból!

J. Kovács Judit

drámapedagógus, a Kerekítő baba-mama és ovimóka foglalkozóhálózat vezetője, a könyvcsalád megálmodója

A kötethez tartozó hanganyag letölthető:

mora.hu/konyv/kerekito-evkerek

kerekito.hu/mondokak

A dalokat és a mondókákat előadja:

Benedek Krisztina Mária, Töreky Zsuzsi

TAVASZ rügyet fakaszt

MÁRCIUS BÖJTMÁS HAVA

Kőketánc...

Országsszerte minden Kerekítő baba-mama foglalkozáson ezzel a cirókázóval kerekedünk elsőként jókedvre. Körözzünk ujjunkkal a kisgyerek tenyerében, a feje búbján, hasán, hátán és a talpán is! Hamar leutánozzák még beszélni sem tudó totyogók is.

Jöjj ki, buborék...

Menjünk ki a szabadba,
és fújjunk szappanbuborékot!
Énekeljünk hozzá! Erkélyről,
ablakból fújva is érdekes lehet,
merre viszi a szél a buborékot,
mikor pukkad ki. A születésnap
zsúrt is színesíthetjük vele.

Március 12.

Gergely napja

A Gergely-járás hagyományosan az iskolás gyerekek adománygyűjtő játéka. A tanítók szervezésében dobbal, zászlóval, a püspököt is megjelenítve, cifrán-pántlikásan járták a házakat, kedvet csinálva a leendő diákoknak az iskolához. Ha ezen a napon havazik, akkor azt mondják: „Megrázta szakállát Gergely”.

Amikor nehezen indul a kicsi a bölcsődébe, óvodába, énekeljünk, vagy mondjunk neki fejből mesét útközben! Ez eltereli a figyelmét, és mindannyian jobb kedvre kerekedünk. Az éneklés oldja a félelemérzetet, és nyugalommal tölt el.

Március 18.

Sándor napja

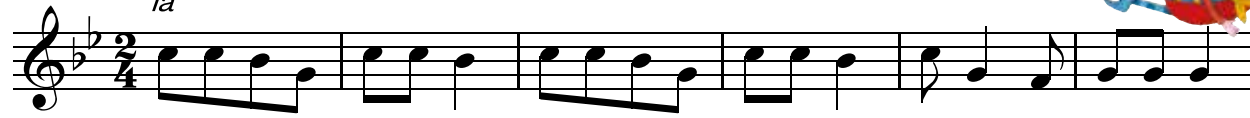
„Sándor, József, Benedek, zsákban hozzák a meleget.” A böjti szelek ekkor még jócskán fújnak, de inentől már jó időt remélnek. A méheket is ekkor eresztik ki a mezőkre.

Hej, Dunáról fúj a szél...

lá

Hej, Du-ná-ról fúj a szél, szegény embert mindig ér, Du-ná - ról fúj a szél.

Ha Du-ná-ról nem fúj-na, i-lyen hideg sem vol-na, Du-ná - ról fúj a szél.

2. Hej, Jancosika, Jancosika,
mért nem nőttél nagyobbra?
Dunáról fúj a szél.
Nőttél volna nagyobbra,
lettél volna katona,
Dunáról fúj a szél.
3. Kályha vállán a cica,
szeretsz-e még, Katika?
Dunáról fúj a szél.
Ha nem szeretsz, Katika,
karmoljon meg a cica,
Dunáról fúj a szél.
4. Söprű, koró, lajtorja,
ez is immár egy nóta,
Dunáról fúj a szél,
akármerre fúj a szél,
mindenütt csak engem ér,
Dunáról fúj a szél.

Jöjj ki, napocska!

*Kezünkkel hívogassuk a napot,
majd ökölkötéssel kísérvük a
sorokat, végül a karok lengetésé-
vel, esetleg oldalra dülöngéléssel
idézzük fel a harang hangját.*

Március 19.

József napja

Ezen a napon szólalnak meg a madarak, mert „Szent József kiosztotta nekik a sípot”. Megérkeznek a fecskék. Az Ipoly menti falvakban hajdanán ekkortól mezítláb jártak a gyerekek.

Március 21.

Benedek napja

A bencés rend alapítójának ünnepe. Ilyenkor szokás zsírt és fokhagymát szentelni, amelyeknek aztán gyógyerőt tulajdonítanak.

Sándor, József, Benedek,
zsákban hozzák a meleget!
Meleget, meleget,
kergetik a hideget!

Háton cipelős; a „meleget”-nél körbeforgunk a kicsivel, az utolsó sorra pedig futunk, iszkolunk.

Játszhatjuk úgy is, hogy három ujjunkkal komótosan, játékosan lépege-tünk a hastól a nyakig, az utolsó sornál gyorsan csiklandozva a nyaka körül szaladnak a „meleghezók”.

Március 25.

Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

Az angyali üdvözet napja, amikor Gábor főangyal hírül adja Máriának, hogy kilenc hónap múlva életet ad Isten gyermekének. Fák oltására is alkalmasnak tartják ezt a napot.

ÁPRILIS SZENT GYÖRGY HAVA

Április 1.

Bolondok napja

Hagyományosan ugratják egymást az emberek, például pénzt adnak a gyerekeknek, hogy hozzanak esernyőmagot, trombitahúrt, hegedűbillentyűt, szúnyogsírt. Aznap nem ajánlatos vetni.

Április bolondja,
május szamara
fölnézett a toronyba,
megnézte, hogy hány óra.
Fél tizenkettő,
bolond mind a kettő!

Az első két sornál mutatóujjunkkal könnyedén érintgessük sorra a gyerkőc homlokát, orrát, állát. Majd mutassunk felfelé, és utánozzuk ujjunkkal a toronyóra ketyegését! Az utolsó sorra boruljunk össze, koccantsuk össze fejünket!

A csujogatóhoz tapsoljunk, és dobogjunk a lábunkkal, az ismétlések során egyre hangosabban! Majd fokozatosan halkuljunk vissza, egyre finomabban topogva!

Napvilág, holdvilág,
megbolondult a világ!

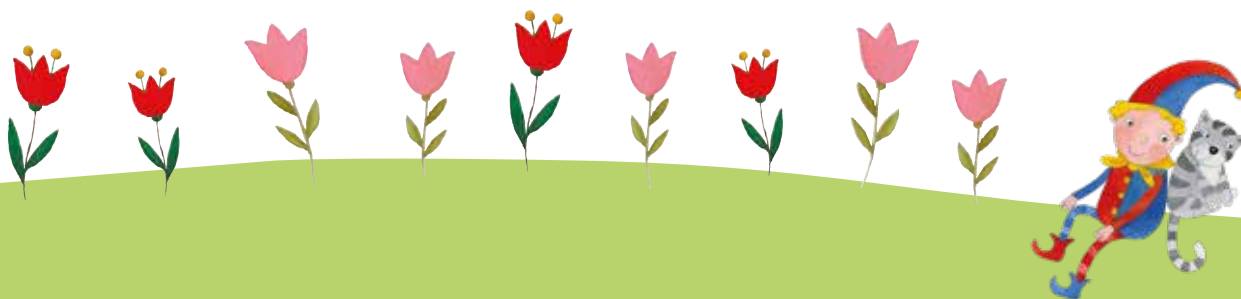
Április 1-jén bolondozzunk! Például a kicsik hajtincsét megemelve fűtyülhetünk, és csodálkozva rákérdezhetünk: „Jé, tudtad, hogy fűtyül a hajad?” Ahányszor megemeljük, annyszor fűtyül, összeenevetésig. Beszéljünk énekelve! Kialakíthatunk évről évre visszatérő mókás szokást is, például vacsorához terítünk aznap az asztal alá!

Ekete, pekete, cukota pé,
Ábel, bábel, dominé,
csiszi á, csiszi bé,
csiszi-csoszi kompodé.

Ezt a halandzsa mondókát tapsoltatóként is eljátszhatjuk. Óvodásokkal babzsákot is adogathatunk egyik kezünkből a másikba. Vagy összekulcsolt kezeinket előre-hátra lógázhathatjuk, akár felváltva egymás tenyerébe paskolhatunk.

Kántáljuk a mondókát a kicsiknek egyenletesen úgy, hogy sorra a gyerekek bal, majd jobb kezét, bal, majd jobb lábfejét érintgetjük, a végén pedig a „pampuskára” belepuszítunk a nyakába. Óvodásokkal egy babzsákot vagy babbal tömött zoknit adogathatunk egymásnak, amelyet a végén leejtünk.

Ödöm-bödöm, öt mázsára,
száll a rigó rózsafára,
ödöm-bödöm, pipa, láda,
szól a rigó a kutyára:
gyere velem pampuskára!

Virágéknál ég a világ...

dó

Vi - rá - gék - nál ég a vi - lág, sü - tik már a rán - tott bé - kát,
zi - me - zum, zi - me - zum, re - ce - fi - ce bum - bum - bum.

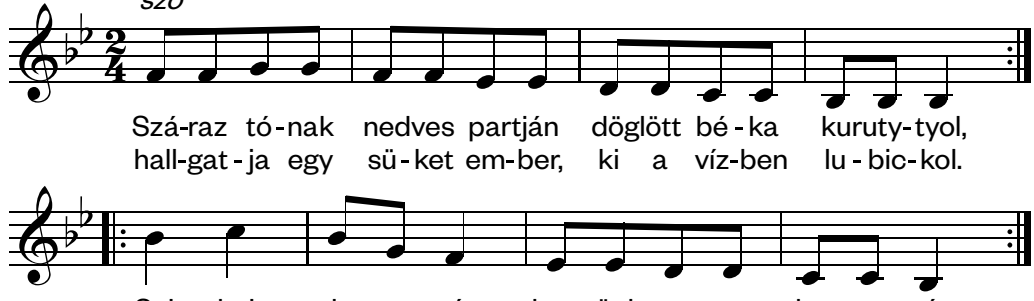
2. Bíró Marcsa odakapott,
békacombot ropogtatott,
zimme-zum, zimme-zum,
recefice bum-bum-bum.

3. Puskás Gábor későn futott,
neki csak a füle jutott,
zimme-zum, zimme-zum,
recefice bum-bum-bum.

Száraz tónak nedves partján...

szó

Szá - raz tó - nak nedves partján döglött bé - ka kuruty - tyol,
hall - gat - ja egy sü - ket em - ber, ki a víz - ben lu - bic - kol.
Sej, haj, de - ne - vér, bennünk van a ku - tyá - vér.

2. Vak meglátja, hogy kiugrik, sánta utánaszalad,
kopasz ember haját tépi, a néma meg óbégat.
Sej-haj, denevér, bennünk van a kutyavér.
Sej-haj, denevér, bennünk van a kutyavér.

Megfogtam egy szúnyogot...

lá

Megfogtam egy szú-nyo-got, nagyobb volt egy ló - nál,
Ki - sü - töt-tem a zsír-ját, több volt egy a - kó - nál.

A - ki ez - tet el - hi - szí, sza-ma-rabb a ló - nál,
a - ki ez - tet el - hi - szí, sza-ma-rabb a ló - nál.

2. Még azt mondják, nem illik a tánc a magyarnak,
nem, ha néki cipellőt, bő nadrágot varrnak,
de sarkantyús csizmának, kócsagtollas főnek,
illik gyöngyös pártának, magyar főkötőnek.

3. Az én ingem lengyel gyolcs, csakhogy rojtja nincsen,
az én csizmám karmazsin, csakhogy talpa nincsen.
Azért varrták a csizmát, hogy táncoljunk benne,
ha rongyos is, foltos is, illik a tánc benne.

Április 24.

Szent György napja

Sárkányölő Szent György a lovas katonák, a fegyverkovácsok, a vándorlegények patrónusa. Ezen a napon hajtják ki az állatokat aprószentek-napi vesszőkkel. A marhákat a termékenység reményében láncon, tojáson vagy a gazdasszony kötényén át vezetik, a legények pedig kikiabálják a lányok hibáit. Összepárosításra, rontásra és varázslásra is alkalmas napnak tartják.

Süss fel, nap...

*Hívogathatjuk a napot, és
mutathatjuk, hogyan vacog
a kisbárány!*

szó

Süss fel, nap, Szent György - nap!

ker-tek a - latt a kis - bá - rány majd meg - fagy.

Április 25.

Márk napja

Márk evangélista ünnepén sok helyütt búzát szentelnek,
és az imakönyvbe gonoszúzó búzaszálát helyeznek.

Süss ki, nap, ház alá,
bújj el hideg föld alá!
Süss ki, napom, süss ki!
Búzá t teríték ki.

Mag, mag, búzamaz,
benne aluszik a nap,
szár, szár, búzaszár,
tehen alá búzaszál.
Szem, szem, búzaszem,
holnap lesz új kenyérem,
csepp, csepp, esőcsepp,
szomjas a föld, itasd meg!

Csigabiga, gyere ki...

Lapozzuk fel a Kerekítő manó és az évszakok című könyv őszi meséjét, ahol csigákkal is találkozhatunk!

NAGYBÖJT ÉS HÚSVÉT

Nagyböjt a húsvétot megelőző negyvennapos előkészületi idő. Hamvazószerdától húsvétvasárnapig tart, utolsó előtti hete a virághét, amely virágvasárnappal zárul. Húsvét mozgó ünnepe március 22. és április 25. közé esik – a március 21-ét követő holdtölte utáni első vasárnap kezdődik. Hamvazószerdán a hamuhintés a bűnbánat őszi jelképe. (Az előző évben szentelt barka hamujával történik.)

A böjti tilalomban tilosak a bálók, lakodalmak, zenés multságok. A leánykörtáncok és a karikázás viszont játszható. Sportjellegű népi játékokat játszanak: fogócskáznak, köcsögöt dobálnak, tehénszőr labdával játszanak. Böjti ételeket fogyasztanak, például aszalt szilvából készült ciberelevest, valamint sötétebb színű ruhákban járnak.

Fújnak már a böjti szelek,
ingem, gatyám lobog-lebeg,
kiskalapom is elvitte,
a Tiszába bévetette,
zsupsz!

*Magunkkal szemben az ölünkbe ültetve oldalra dőlőgél-
tetjük a gyermeket, a végén hanyatt döntjük. Kántáljuk vagy
egyszerű dallammal énekeljük a szöveget, amelyet ked-
vünkre variálhatunk: „blúzom, szoknyám lebeg”, „a Dunába
bévetette”, stb. Állva is lógázhatjuk őt jobbra-balra, a végén
megreptetjük vagy lehuppantjuk.*

Virágvasárnap Jézus Jeruzsálembé vonulásának ünnepe. Ilyenkor barkát szentelnek, amelyet rontás ellen, gyógyításra, villámlás elhárítására és az állattartásban jóslásra is használnak.

Virághéten virágmagokat vetnek. Ezen a napon sok helyen villóznak, kiszét hajtanak. Kiszebábnak, keszőcének, ciberebábnak, banyának hívják a menyecskének öltöztetett szalmabábot, melyet énekszó kíséretében végigvisznek a falun, majd a folyóba vetik, vagy elégetik. Így űzik el a telet, a betegségeket. Kiszehajtás után a lányok feldíszített fűzfaágakkal, villóval vonulnak, melyet felszalagoznak.

Bújj, bújj, zöld ág...

szó

Bújj, bújj, zöld ág, zöld le-ve-lecs-ke! Nyitva van az aranykapu, csak búj-
jatok raj- ta!
Raj- ta, raj- ta, leszakadt a paj- ta, leszakadt a paj- ta, bennmaradt a macska!

*Ezt a vonulós-kapus játékdalt énekelhetjük kirándulás-
kor is, ha ágak alatt kell átbújnunk, vagy mászóalagúttal
való játék közben.*

Nagyhéten, nagycsütörtökön nem harangoznak, az útszéli keresztelnél is imádkoznak. Nagypénteken körmeneteket, passiójátékokat rendeznek. Aki ezen a napon napfelkelte előtt megfürdik, azon nem fog a betegség. Az állatokat is megfürdetik, a lányok pedig a fűzek alatt fésűlködnek, hogy hajuk hosszú legyen. Nagyszombaton nagytakarítást végeznek. „Kígyók, békák, távozzatok!” Véget ér a böjt, és körmenetet tartanak tűzszenteléssel.

Csipkedjünk, csiklandozzunk az ujjainkkal az első két sorra! Majd hirtelen csikizzuk meg a kicsit, és élénk „hopp”-okkal hol a fülére, hol a talpára vagy a nyakába ugorhat a „tetű”.

**Kétkerekű billentyű,
benne ül egy nagy tetű.
A nagy tetű elszaladt,
a billentyű ott maradt.**

Ess, eső, ess...

szó

Ess, e - ső, ess, hol - nap dé - lig ess!

Az én ha - jam o - lyan le - gyen, mint a ci - ca far - ka,

mint a csi - kó far - ka, még an - nál is hosz - szabb,

mint a Du - na hosz - sza, mint a Ti - sza hosz - sza!

Húsvétvasárnap Krisztus feltámadására emlékezünk. Szokás piros tojást tenni a mosdóvízbe, hogy a betegség elkerülje a családot. Aznap nem sepernek, nem főznek, munkatilalom van. Újra lehet mulatni, bálozni. Étekt szentelnek. A bárány Krisztust jelképezi, a tojás az újjászületést. A sonka csontját kiakasztják a gyümölcsfára, hogy sokat teremjen, a kalács morzsáját pedig a tyúkoknak adják. Elkezdődik a húsvéti határjárás a tavaszi vetések védelmében. A forrásokat megtisztítják. Húsvétvasárnap a zöldágjárás a természet megújulását jelképező énekes játék.

Húsvéti tippek

BERZSELEÉS

A tojásfestés olcsó, egyszerű és természetbarát formája, amely során a tojást vöröshagymahéjas vízben narancsosbarnára főzzük. Ha mintát is szeretnénk a tojásra, akkor kötözzük nejlonharisnyába úgy, hogy petrezselyemlevelet vagy különféle növényrészeket szorítunk rá, két végét pedig cérnával megkötjük. Így kerüljön a vöröshagymahéjas főzőedénybe.

A főzőlébe a tojáshéj repedésének elkerülése és a színtartás végett ecetet és sót is teszünk. A hagymahéjjal együtt főzzük körülbelül húsz percig, ennyi idő alatt a színe is szépen kialakul. A hámozhatóság kedvéért érdemes a kifőtt forró tojást hideg vízbe tenni, vagy hideg vizet ráfolyatni. Tojástörő és sütőfőző mondókák a Kerekítő mondókáskönyv harmadik kötetében találhatók.

ÍRÓKÁZÁS

Nagy óvodásokkal az írókázás, azaz a díszes húsvéti tojás készítése is jó móka. Különleges hangulata van a gyertya fölötti viaszozásnak. Nagy odafigyelést igényel, de próbáljuk bátran! Sokszor akaratukon kívül elcsöppen, szétfolyik a viasz, de ez épp azért jó, mert megtanítja szépnek látni a nem tökéletest is, és rávezet, hogy a hibából is kisülhet valami jó, hiszen a félrecsöppent részekből sokszor végül szép mintát kerekíthetünk.

Ma van húsvét napja...

2. Már a madarak is hangicsálnak, ők is vigadoznak, termőfák újulnak, szép lánykák vidulnak, virágoznak.
3. Mária, Borbála, Rebeka, Zsuzsánna, kedves szüzek, felkelvén az ágyból, cifra nyoszolyából nemsokára.
4. Hímes tojás lészen, tizenkét pár készen mi számunkra, mert ha nem úgy lészen, vízipuskánk készen, jól tudjátok.
5. Isten áldjon jókkal, koronázzon sokkal éltetekbe, végre az egekbe, vigyen fel a mennybe dicsőségbe!

Húsvéthétfőt vízbevető hétfőnek is hívják, utalva a lányok meglocsolására, amelynek a víz tisztító és termékenységet előidéző erejébe vetett hit az alapja. Vödörrel, szódásüveggel és vályúnál is locsolnak. A locsolóversek számos változata a mai napig ismert.

Székelőföldön a lányok visszalocsolják a fiúkat hétfő délután vagy kedden. Népszerűek a tojásjátékok: gurítás, összeütés, dobálás. A hétfőt követő hétfővasárnap a komálás és mátkálás ideje, szertartásos barátságok szövődnek, melyeket komatál kicserélésével pecsételnek meg.

A gyerek tenyerén körözzünk az ujjunkkal, majd belebökünk, a végén pedig belecsapunk.

Ideszállott a kismadár,
idetolt egy kis tojást,
eltört a tojás. Paff!

Billegetjük a saját fejünket, és két tenyerünk közt tartva a kicsi fejét is a végén „összebucolunk”, azaz összeütjük a kobakunkat.

Összetöröm a tojást,
összetöröm a tojást,
koc, koc, koc!

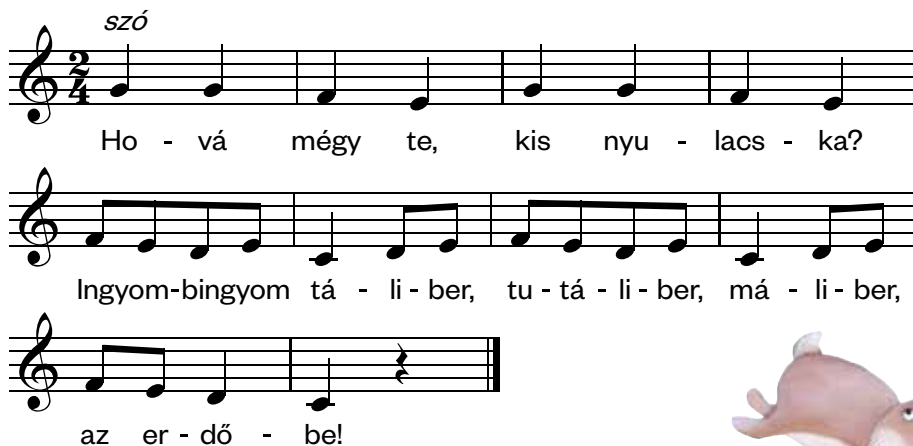
Ákom-bákom, berkenye,
szagos húsvét reggele,
leöntjük a virágot,
visszük már a kalácsot.

A húsvéti locsolkodásra ezzel a mondókéval is készülhetünk. A fiúk friss virággal is locsolkodhatnak a következőképpen: jácintot vagy gyöngyvirágot illatos, kölnis vízbe mártanak, aztán magával a virággal spriccelik a lányokat. Érdemes kipróbálni!

Hová mégy te, kis nyulacska...

szó

Ho - vá mégy te, kis nyu - lacs - ka?

Ingyom-bingyom tá - li - ber, tu - tá - li - ber, má - li - ber,

az er - dő - be!

2. Minek mégy te az erdőbe?
Ingyom, bingyom, táliber, tutáliber,
máliber, vesszőcskéért!
3. Minek néked az a vessző?
Ingyom, bingyom, táliber, tutáliber,
máliber, kertecskének!

4. Minek néked az a kiskert?
Ingyom, bingyom, táliber, tutáliber,
máliber, virágoknak!
5. Minek néked az a virág?
Ingyom, bingyom, táliber, tutáliber,
máliber, anyácskámnak.

Az álldigáló gyermeket jobbra-balra dülöngéltetjük, a végén a fenekére hupantjuk, leültetjük.

Biri, bari, bárány,
alig áll a lábán,
kiviszik a zöld mezőre,
édes fűre, legelőre.

Koma, koma, komálunk,
esztendeig kapálunk,
ha élünk, ha halunk,
mindig komák maradunk.

Két gyerek a kezét összekulcsolva egyenletesen lógázza a karját, vagy felváltva egymás tenyerébe tapsol. Nagy óvodások próbálhatják változatosan, saját kitaláció szerint, hol keresztbe, hol egyszerűen egymás tenyerébe tapsolva. Közben nézzenek egymás szemébe!

Kerekítő manó húsvéti fonottkalács-receptje

Annyira finom a még langymelegen tépett kalács, hogy minden évben elhatározom, nem csak húsvétkor készítem el, ám aztán mégiscsak egy év múlva kerül elő újra a recept. Így szép ez, és így jó: ritkán élvezzük, de akkor nagyon. A kalács fonása az összetartozást idézi.

Hozzávalók

1 kg liszt

1 tasak szárított élesztő

15 dkg cukor

5 dl tej

2 db tojás

200 g vaj

kenéshez: 1 tojássárgája kis tejszínnel és pici cukorral vagy cukrozott sűrített tejjel keverve

Elkészítése

1. A hozzávalókat összekeverjük, és a tésztát dagasztókarral addig dagasztjuk, amíg a tészta hólyagos nem lesz (kb. 10 per). Kelesztőtálban vagy konyharuhával lefedve langyos helyen egy órát kelni hagyjuk.
2. Utána átgyúrjuk, háromfelé osztjuk, és nagy koszorút fonunk belőle.
3. Mielőtt betesszük a 180 °C-ra melegített sütőbe, konyharuhával letakarva fél órát állni hagyjuk. Megkenjük a tetejét édesített, sűrített tejjel elkevert tojássárgával, majd körülbelül negyven percig sütjük. A vége felé alufóliával lefedjük, hogy a teteje ne süljön tovább, ha már szép a színe. A sütőben tovább kel, így utókenhetjük a fonat megdagadt részeit.

Vonjuk be a gyerekeket a hozzávalók tálba rakásába, és tanítsuk meg őket tojást törni! A dagasztás gépi részét is szívesen nézik, később ki is próbálják, a géppel dagasztott tésztát még átgyúrhatják kézzel is. A fonás legyen szoros, azt mi végezzük. Mielőtt sütőbe tesszük a tésztát, a tetejét ők is bekenhetik.

